УДК 616:619-079.4:639.3

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ, ЩОДО КРАСНУХИ КОРОПА

О.В. Найдіч, кандидат ветеринарних наук, доцент
С.М. Хохлов, кандидат ветеринарних наук, доцент
О.П. Михайлюк, доктор ветеринарних наук, професор
Одеський Державний Екологічний Університет

В статті наведений аналіз ефективності лікувально-профілактичних заходів, щодо краснухи коропа в орендованому ставку Біляївського району Одеської області.

Ключові слова: профілактика, лікування, аеромоноз, риба – короп.

Вступ. Однією з основних причин загибелі риб у водоймах, поряд з гідрохімією води, є різні хвороби. Культура утримання та вирощування риби частково, або повністю загублена, а більшість рибгоспів перебувають на карантині по тому, або іншому захворюванню. У цьому зв'язку, при зарибленні водойм, потрібно приділяти увагу правильному підбору постачальника і постійному контролю за станом риби та, особливо важливо, проводити у водоймах профілактичні заходи.

Звичайно хвороби виникають, як результат частих завезень риби з неблагополучних господарств. Спроби купити найдешевшу рибу рано або пізно приводять до того, що в господарство завозять різних збудників хвороб таких як: філометроідоз, зяброве захворювання, ботріоцефальоз, кавіоз і звичайно ж аеромоноз (краснуха).

Необхідно мати на увазі, що деякі рибгосподарства Одеської області, як і більшість ставкових і садкових господарств в інших регіонах країни, неблагополучні по краснусі корона. Збудник передається не тільки із самою рибою, але й з водою, зоопланктоном, рибоводним інвентарем, транспортом.

Під терміном краснуха, на цей час, розуміють комплекс симптомів: куйовдження луски, водянку, екзофтальмію, геморагії на поверхні тіла й плавцях, крововиливи у очах. Однак, ці симптоми характерні для ряду бактеріальних і вірусних захворювань [1]. Тому краснуха корона була розділена на три незалежні нозологічні одиниці: аеромоноз, який викликаний рухливими представниками роду Aeromonas (бактерія Aeromonas punctata); псевдомоноз, який викликаний бактеріями роду Pseudomonas і весняну віремію корона, яка викликана вірусом Rabdovirus carpio. Захворювання протікає гостро й супроводжується, як правило, масовою загибеллю риби й носить, найчастіше, сезонний характер. Сприйнятливі майже всі види коропових, у віці двох – трьох років. Тому, **метою нашої** роботи було проведення лікувально-профілактичних заходів щодо попередження розповсюдження краснухи в коропових.

Матеріал та методи досліджень. Об'єктом досліджень була ставкова риба (дзеркальний та лускатий короп) з орендованого ставка поблизу населеного пункту Великий Дальник Біляївського району в період 2009 року

(літо-осінь). Лікувально-профілактичні заходи проводилися в господарстві після підтвердження діагнозу – краснуха коропів.

Патологоанатомічний розтин та лабораторна діагностика риби проводилася по загальноприйнятим методикам.

Результати досліджень. В результаті збору анамнезу з'ясувалося, що причиною спалаху аеромоноза послужила закуплена хвора риба. Зі слів хазяїна хворі риби збиралися на поверхні води, у них спостерігалося прискорене дихання, млявість, слабка реакція на зовнішні подразники. При зовнішньому огляді живої риби, доставленої з орендованого ставка, відзначалася екзофтальмія (витрішкуватість) і дифузне куйовдження луски, крапкові геморагії (крововиливи) на різних ділянках тіла й плавцях. Плавці (частіше черевні) мали криваво-червоне забарвлення. Зябра анемічні з петехіями. У деяких риб спостерігалось утворення шкірних пухирців, заповнених прозорим ексудатом, які виникли в результаті відшарування шкіри від підлягаючих лусочок. При розтині риби виявили гідремію тканин і м'язів, набряклість і набрякання внутрішніх органів та накопичення прозоро-жовтуватого ексудату в порожнині тіла. Печінка нерівномірно забарвлена, бліда, темно-сірого кольору, жовчний міхур збільшений, переповнений жовчю. Нирки набряклі, в'ялі. Селезінка темно-вишневого кольору. Кишечник порожній, з ознаками катарального запалення. Паренхіматозні органи, серце, стінки кишечнику, плавальний міхур та кістякова мускулатура вкриті петехіями. Лабораторна діагностика риби підтвердила поставлений діагноз.

Лікувальні заходи містили в собі надавання антибіотиків – біоміцину і левоміцетину із гранульованим кормом у співвідношенні 1:2000 на протязі 8 – 10 діб. Підбір антибіотиків проводився після визначення чутливості до них бактерій. Одноразове надавання лікувального корму склало: цьоголіткам – 0,3 г, двохліткам до – 0,5 г, плідникам – 2,0 г. Корми, збагачені антибіотиками, надавали протягом вегетаційного періоду за схемою: 3 дні годували лікувальним кормом, 4 – звичайним, потім курс повторювали. Рибам всіх вікових груп у корм підмішували препарат нітрафуранового ряду – фуразолідон у дозі 6,0 г на 10 кг корму протягом 10 діб із дводенною перервою. Між інтервалами в корм додавали метиленовий синій по 3000 мг на 1 кг корму [2-3].

Профілактична робота зводилася до обробки ставка двох – триразово, хлорним вапном протягом літньо – осіннього періоду (з розрахунку: хлорного вапна, що містить 25% активного хлору 1 – 3 г/м^3) та обробки рибницького інвентарю 5 % розчином сірчаної кислоти. Також була проведена дезінвазії водойми.

Висновки

В результаті карантинування і своєчасно проведених лікувально-профілактичних заходів усі риби що мали або не мали ознаки хвороби, не захворіли аеромонозом протягом двох місяців спостереження в контамінованому збудниками водному середовищі.

Список літератури

1. Бауер О.Н., Мусселиус В.А., Николаева В.М. Ихтиопатология. – М.: Из-во «Пищевая промышленность», 1977. – С. 108-116

2. Довідник лікаря ветеринарної медицини / П.І. Вербицький, П.П. Достоєвський. – К.: «Урожай», 2004. – 128 с.

3. Справочник ветеринарного врача/ П.П. Достоевский, Н.А. Судаков, В.А. Атамась и др. – К.: Урожай, 1990. – 784 с.

Найдич О.В., Хохлов С.М., Михайлюк А.П. Лечебно-профилактические мероприятия краснухи карпа.

В статье проводиться анализ эффективности лечебно-профилактических мероприятий по краснухе карпа в арендованном ставке Биляевского району Одесской области.

Ключевые слова: профилактика, лечение, аэромоноз, рыба – карп.

Naidich O.V., Khokhlov S.M., Mikhaluk A.P. Treatment-and-prophylactic measures aeromonas of the carp.

In clause to be spent the analysis of efficiency of treatment-and-prophylactic measures on aeromonas *of a carp in the rented pond to district Biljaevskogo of the Odessa area.*

Key words: treatment, prophylaxis, aeromonas, fish – carp.